

УДК 635.63:631.527

Птуха Н. І., науковий співробітник,**Позняк О. В.**, молодший науковий співробітник,**Несин В. М.**, науковий співробітник

Дослідна станція «Маяк» Інституту овочівництва і баштанництва НААН України

E-mail: olp18@meta.ua

СЕЛЕКЦІЯ ОГІРКА НІЖИНЬСЬКОГО СОРТОТИПУ

На Дослідній станції «Маяк» Інституту овочівництва і баштанництва НААН збережено сорт огірка народної селекції Ніжинський місцевий, на основі якого на території Ніжинщини (Чернігівська область) розвивався славнозвісний засолювальний промисел. Окрім того, в установі триває робота зі створення новітнього сортименту огірка ніжинського сорто типу. Так, одержано конкурентноздатні інноваційні розробки, а саме гібрид огірка 'Джекон' F_1 та сорти 'Ніжинський дар', 'Ніжинський 23' і 'Дарунок осені' (усі на сьогодні внесено до Державного реєстру сортів, придатних для поширення в Україні). Гібрид огірка 'Сармат' F_1 проходить науково-технічну експертизу в експертних закладах системи державного сортовипробування.

Гібрид 'Джекон' F_1 високоврожайний: середня загальна урожайність 32,6 т/га, товарна – 25,5 т/га. Дегустаційна оцінка свіжих плодів 4,7 балів, солоних – 4,8 балів. Гібрид відносно стійкий проти пероноспорозу.

Урожайність плодів сорту 'Ніжинський дар' 32 т/га. Дегустаційна оцінка свіжих плодів – 4,86 балів, солоних – 5,0 балів. Сорт 'Ніжинський 23' вирізняється високою загальною та товарною урожайністю плодів: 33,6 т/га та 28,4 т/га відповідно.

Урожайність плодів сорту 'Дарунок осені' 27,1 т/га, товарна – 21,1 т/га, товарність 78 %.

Дегустаційна оцінка свіжих плодів – 5,0 балів, солоних – 4,5 балів. Універсального використання.

Згідно повідомлення Українського інституту експертизи сортів рослин №3150 (лист 45-2-10-3/3974 від 13.11.2017 р.), за результатами аналізу польових досліджень на ВОС у 2017 р. у Якимівському секторі польових досліджень Філії УІЕСР Запорізького ОДЦЕСР, однорідність гібриду 'Сармат' F_1 була у межах норми. Вирізняється високою загальною та товарною урожайністю плодів: 42,2 т/га та 36,2 т/га відповідно.

Створені на ДС «Маяк» ІОБ НААН гібриди і сорти огірка - ніжинського сорто типу, придатні для засолювання, конкурентноздатні на ринку, відповідають вимогам, що висуваються до сучасних інноваційних селекційних розробок в овочівництві і рекомендовані для впровадження в усіх зонах України у відкритому ґрунті. Сфери освоєння: сільськогосподарські підприємства різних форм власності та господарювання, переробні (консервні) підприємства. Робота зі створення новітнього сортименту огірка в установі триває за завданням 18.00.01.29.П. «Створити високопродуктивні гетерозисні гібриди огірка засолювального типу на основі ніжинського генотипу»; № державної реєстрації 0116U000044.

УДК 631.5:631.42

Романюк В. О., кандидат с.-г. наук, старший викладач кафедри землеробства, ґрунтознавства та агрохімії

Вінницький національний аграрний університет

E-mail: r_viktori@ukr.net

БІОІНДИКАЦІЯ СТАНУ ҐРУНТУ

Оскільки оцінка якості ґрунту набуває в даний час життєво важливе значення, необхідно визначати як реально існуючу, так і можливу в майбутньому ступінь порушення навколишнього середовища. Так, як ґрунтове середовище це похідне біологічних процесів, то біологічні методи при її вивченні повинні бути пріоритетними. Такі інтегральні показники як родючість ґрунту або ґрунтове дихання не можуть бути оцінені на підставі фізико-хімічних показників. Тому для цієї мети використовують біологічний підхід який отримав назву біоіндикації.

Метод біоіндикації заснований на біологічному накопиченні речовин з навколишнього середовища організмами рослин і тварин. Ґрунтова фауна виявляється чутливішим індикатором

змін, ніж рослини, які мають значну інерцію стосовно них. Використання ґрунтових безхребетних як індикаторних видів виправдано, оскільки найбільш чутливі до антропогенного впливу стадії життєвого циклу у ґрунті: яйця, личинки, лялечки.

Використовуючи рослини-індикатори можна визначити рівень родючості ґрунту. Так, якщо на луках спостерігається чина лучна, стокло безостий, осока лисяча, то можна відмітити дуже високий рівень родючості. Але, якщо в рослинній формації переважає білоус, ситник нитковидний, котячі лапки, то рівень родючості низький.

Можна досить точно визначити, скільки солей міститься в ґрунті, якщо в екосистемі